

WABO NADER UITGELEGD

LEESWIJZER

In de voorliggende notitie van de provincie Fryslân worden de belangrijkste begrippen van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in jip-en-janneketaal beschreven. De korte uitleg wordt zo veel mogelijk verduidelijkt met een voorbeeld. Onder 'lees meer' wordt het betreffende begrip in een bredere context geplaatst en worden de bijbehorende wetsartikelen genoemd.

COLOFON:

Opsteller: mr. Jacqueline W. Stoelinga
Organisatie: Provincie Fryslân
Onderdeel: Projectgroep Omgevingsvergunning
Versie: juni 2010
Contact: j.stoelinga@fryslan.nl

AANHAKEN

Een toestemming (vergunning, ontheffing, etc.) gaat uitsluitend in geval van samenloop met een activiteit waarvoor een omgevingsvergunning is vereist, op in de omgevingsvergunning. Het gaat om activiteiten die plaatsgebonden zijn. Het bevoegde gezag voor de omgevingsvergunning beslist ook over de aangehaakte toestemming.

Voorbeeld:

De vergunningen uit de Natuurbeschermingswet 1998 worden aangehaakt. Een Wabo-activiteit is een activiteit, die genoemd wordt in artikel 2.1 of 2.2 van de Wabo.

Ingeval er samenloop is met een Wabo-activiteit (bijvoorbeeld het bouwen van een woning in een beschermd natuurgebied), gaat de natuurbeschermingsvergunning op in de omgevingsvergunning. B&W zijn het bevoegde gezag en GS of de Minister geven een verklaring van geen bedenkingen af.

Ingeval er geen samenloop is met een Wabo-activiteit (bijvoorbeeld vervoersbewegingen in een beschermd gebied), zijn GS of de Minister bevoegd gezag, zoals dat nu ook is. Er wordt dan geen omgevingsvergunning, maar een reguliere natuurbeschermingsvergunning afgegeven.

Andere toestemmingen die aanhaken bij de omgevingsvergunning zijn: de ontheffing uit de Flora- en Faunawet en ontheffingen uit de provinciale milieuverordening (model).

Lees meer:

Aanhaken is een methode van opgaan in de omgevingsvergunning. Aanhaken wordt ook wel incidenteel integreren genoemd. Aanhaken wordt geregeld in de Invoeringswet.

Voor de toedeling van het bevoegde gezag is de Wabo-activiteit (activiteit die genoemd wordt in artikel 2.1 of 2.2 van de Wabo) maatgevend. De betrokkenheid van het bestuursorgaan dat bevoegd gezag is voor de aangehaakte toestemming, wordt geregeld via een adviesrecht of een verklaring van geen bedenkingen (vvgb).

Verplichting tot aanhaken geldt pas op moment dat er een omgevingsvergunning aan de orde is.

AANHOUDING

In de Wabo is bepaald in welke gevallen de beslissing op de aanvraag moet worden aangehouden. Bij aanhouding is er geen grond de omgevingsvergunning te weigeren, maar toch zijn er redenen om de vergunning (nog) niet te verlenen.

Lees meer:

De aanhouding wordt geregeld in de artikelen 3.3 tot en met 3.6 van de Wabo. Een reden voor aanhouding kan bijvoorbeeld zijn dat er een herziening of wijziging van het bestemmingsplan in voorbereiding is. Met de aanhouding wordt voorkomen dat het toekomstige planologische regime wordt doorkruist. Het bevoegd gezag kan de omgevingsvergunning toch verlenen als de activiteit niet in strijd is met het in voorbereiding zijnde plan.

De aanhoudingsplicht geldt voor de voormalige bouw-, sloop- en aanlegvergunning en kan zowel in de reguliere als in de uitgebreide procedure voorkomen.

ADVIEZEN

De Wabo kent twee soorten adviezen: de reguliere (verplichte) adviezen en de specifieke adviezen.

De reguliere adviezen komen van een aantal adviseurs voor de huidige afzonderlijke vergunningen plus bestuursorganen die onder de Wabo niet meer bevoegd gezag zijn. De specifieke adviezen komen bijv. van de gemeente die deskundig is op het gebied van bouwen.

Voorbeeld:

Voor de IPPC- en BRZO-inrichtingen waarvoor GS op grond van het Inrichtingen en vergunningbesluit milieubeheer bevoegd gezag zijn voor het verlenen van de milieuvergunning, zal GS na invoering van de Wabo ook bevoegd gezag worden voor activiteiten waarvoor nu B&W bevoegd gezag zijn (bouwen, slopen, beschermde monumenten, etc.). GS stellen B&W dan in de gelegenheid om advies uit te brengen over de vergunning (reguliere advies ingevolge artikel 2.26, derde lid, van de Wabo juncto artikel 6.1, eerste lid, van het Bor). Daarbij kan B&W om advies worden gevraagd over de gegevens die bij de beslissing op de aanvraag moeten worden betrokken en de aan de vergunning te verbinden voorschriften (specifieke advies ingevolge artikel 2.26, vierde lid, van de Wabo).

Lees meer:

Naast de specifieke en reguliere adviezen kent de Wabo nog twee vormen van advies: de verklaring van geen bedenkingen (artikel 2.27 van de Wabo) en het bindende advies van de waterbeheerder ingeval de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op indirecte lozingen (artikel 2.26, eerste en tweede lid, van de Wabo). Beide vormen van advies zijn verplicht.

BESLUIT OMGEVINGSRECHT

In deze AMvB staan de uitvoeringsregels. Deze regels hebben betrekking op onder meer het bevoegde gezag, de kwaliteitseisen voor vergunningverlening en handhaving en de voorschriften. In het besluit is tevens de basis voor digitale afhandeling opgenomen.

Lees meer:

In het Besluit omgevingsrecht (Bor) wordt uitvoering gegeven aan de uitzondering op de hoofdregel, dat B&W van de gemeente waar het project (in hoofdzaak) is gelegen bevoegd zijn de omgevingsvergunning te verlenen. In het besluit wordt bepaald in welke gevallen GS of de Minister bevoegd gezag zijn; er is dan sprake van een project van provinciaal of nationaal belang. In bijlage 1 worden categorieën van inrichtingen aangewezen.

BEVOEGD GEZAG

De hoofdregel is dat B&W van de gemeente waar het project (in hoofdzaak) wordt uitgevoerd, bevoegd zijn de omgevingsvergunning te verlenen. Hierop is een uitzondering. GS of de Minister zijn bevoegd gezag als het project van provinciaal of nationaal belang is. Tenzij er sprake is van een relatief ondergeschikt belang.

Voorbeeld:

B&W beslissen op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk.

GS beslissen op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk en het oprichten van een provinciale IPPC-inrichting. B&W krijgen een adviesbevoegdheid voor het bouwwerk.

B&W blijven bevoegd gezag voor het opzetten van een bedrijventerrein en de plaatsing van een reclamebord, waarvoor een provinciale ontheffing nodig is. GS krijgen een adviesbevoegdheid voor het reclamebord, mits dat in de provinciale verordening is geregeld.

Lees meer:

In het Besluit omgevingsrecht (Bor) wordt bepaald in welke gevallen GS of de Minister bevoegd gezag zijn; er is dan sprake van een project van provinciaal of nationaal belang. In bijlage 1 worden categorieën van inrichtingen aangewezen.

De discussie over de verdeling van bevoegdheden heeft geleid tot een packagedeal tussen IPO, VNG en Rijk. De gedachte van een verdergaande decentralisatie van bevoegdheden heeft hierin vorm gekregen. Wanneer er regionale uitvoeringsorganisaties zijn gerealiseerd, zal de bevoegdheid uit de Wabo voor een groot aantal inrichtingen van provincies naar gemeenten overgaan. Provincies blijven bevoegd voor de provinciale IPPC- en BRZO-inrichtingen. Voor alle provinciale niet-IPPC en niet-BRZO-inrichtingen wordt een overgangsregeling getroffen. Onder DEELBEVOEGDHEID wordt op de overgangsregeling ingegaan.

DEELBEVOEGDHEID

GS hebben een deelbevoegdheid voor het milieudeel van de omgevingsvergunning voor de (voorheen) provinciale niet-IPPC en niet-BRZO-inrichtingen.

De deelbevoegdheid houdt in dat GS een verklaring van geen bedenkingen (vvgb) moeten afgeven, dat voorschriften aan de omgevingsvergunning kunnen worden verbonden en dat GS deelnemen aan het (niet wettelijk geregelde) vooroverleg.

Daarnaast hebben GS een handhavingsbevoegdheid voor het milieudeel van de omgevingsvergunning voor de betreffende inrichtingen. Deze handhavingsbevoegdheid betreft de voorschriften.

Tot slot hebben GS een adviesbevoegdheid voor een milieuneutrale verandering van de (voorheen) provinciale niet-IPPC en niet-BRZO-inrichtingen (oude artikel 8.19 Wet milieubeheermelding).

Voorbeeld:

B&W beslissen op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor bouwen van een bouwwerk en het oprichten van een (voorheen) provinciale niet-IPPC-inrichting. GS geven een verklaring van geen bedenkingen af voor het milieudeel van de omgevingsvergunning (oprichten van een inrichting).

Lees meer:

De deelbevoegdheid (vvgb) is een overgangsregeling: vanaf inwerkingtreding van de Wabo per 1 oktober 2010 tot een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. Ook de handhavings- en adviesbevoegdheid gelden voor de overgangperiode.

De deelbevoegdheid wordt geregeld in artikel 6.7 van het Besluit omgevingsrecht (Bor). De handhavingsbevoegdheid is geregeld in artikel 5.2, vierde lid, van de Wabo en artikel 6.7, derde lid, van het Bor. Als de vvgb alleen betrekking heeft op de milieuactiviteit is ook de handhaving beperkt tot dit aspect. Deze regeling is een afwijking van het uitgangspunt van de Wabo dat er sprake is van één handhavend bevoegd gezag.

De adviesbevoegdheid wordt geregeld in artikel 6.3, eerste lid, onder d, van het Bor.

DIGITALISERING

Vanaf 1-10-2010 moeten burgers en ondernemers een digitale aanvraag (incl. bijlagen) kunnen indienen. Bovendien moeten gemeenten, provincies enz. vanaf die datum digitaal informatie kunnen verstrekken. Het gaat hier om oriëntatie (bijv. Welke vergunningen zijn nodig?), statusinformatie (bijv. Is de ontwerp-beschikking al gepubliceerd?) en publicatie van vergunningen (bijv. Mag de buurman de boom kappen?).

Lees meer:

Het Besluit omgevingsrecht (Bor) stelt digitaal indienen van de aanvraag voor burgers niet verplicht. Papieren aanvragen moeten ook in ontvangst kunnen worden genomen. Ondernemers worden twee jaar na inwerkingtreding van de Wabo verplicht tot het indienen van een digitale aanvraag.

DOEL VAN DE WABO

De doelen van de Wabo zijn administratieve lastenverlichting voor burger en bedrijfsleven, verbetering van vergunningverlening en handhaving, verkorten van procedures en afstemming van voorschriften.

FASERING

Een omgevingsvergunning kan in twee fasen worden aangevraagd. De eerste fase heeft slechts betrekking op de door de aanvrager aan te geven activiteiten. Het betreft hier een volledige toetsing. De activiteiten kunnen pas plaatsvinden als de fase 1- en 2-beschikking beide zijn verleend.

Voorbeeld:

Indien een omgevingsvergunning voor een bouwwerk wordt gevraagd dat strijdig is met het bestemmingsplan, kan in de eerste fase de planologische aanvaardbaarheid van het bouwplan worden getoetst. In de tweede fase vindt de verdere technische uitwerking van de vergunningaanvraag plaats. De eerste fase-aanvraag betreft dan de activiteit: handelen in strijd met het bestemmingsplan, de tweede fase-aanvraag betreft de activiteit: bouwen.

Lees meer:

In artikel 2.5 van de Wabo wordt geregeld dat de omgevingsvergunning in twee fasen kan worden aangevraagd. In het systeem van flexibele fasering wordt de aanvrager vrij gelaten in het bepalen van welke activiteit in welke fase wordt beoordeeld. Het kan daarbij gaan om activiteiten die fysiek te scheiden zijn, maar ook om activiteiten die niet fysiek te scheiden zijn. De aanvrager is verplicht om bij de aanvraag voor de eerste fase aan te geven uit welke activiteiten het gehele project bestaat.

Een fase 1-beschikking is nog geen vergunning; die is er pas als een fase 2-beschikking is verleend. Na het tweede fase-besluit treden beide besluiten gelijktijdig in werking. Een fase 2-beschikking kan niet eerder worden verleend dan een fase 1-beschikking. In beide fasen leidt het afwijzen van de aanvraag tot weigering van de vergunning. Wordt na een fase 1-beschikking de fase 2-beschikking geweigerd, dan is daarmee de aanvraag om een omgevingsvergunning afgevoerd.

Bij gefaseerd aanvragen doorlopen de beide aanvragen de volledige procedure. De eerste en de tweede fase worden voorbereid met dezelfde procedure. Zowel de fase 1-beschikking als de fase 2-beschikking is appellabel. Binnen twee jaar na de fase 1-beschikking moet de fase 2-beschikking zijn aangevraagd, anders kan het bevoegd gezag de fase 1-beschikking intrekken. Het bevoegde gezag kan fasering niet weigeren; de keuze van de aanvrager is bepalend. Fasering is mogelijk voor aanvragen waarop de reguliere of de uitgebreide voorbereidingsprocedure van toepassing is.

FATALE TERMIJN

De gevraagde omgevingsvergunning is van rechtswege verleend, indien het bevoegde gezag niet tijdig een besluit op de aanvraag heeft genomen. De fatale termijn komt alleen voor in de reguliere voorbereidingsprocedure.

Lees meer:

De fatale termijn geldt niet in de uitgebreide voorbereidingsprocedure. Indien bijvoorbeeld milieuaspecten aan de orde zijn en de omgevingsvergunning niet tijdig is verleend, wordt deze niet van rechtswege (automatisch) verleend. De fatale termijn is geregeld in artikel 3.9, derde lid, van de Wabo juncto paragraaf 4.1.3.3 van de Awb (nieuw). Onder VERGUNNING VAN RECHTSWEGE wordt hierop dieper ingegaan.

FYSIEKE LEEFOMGEVING

“Fysieke leefomgeving” is een breed begrip. Alle fysieke waarden in de leefomgeving, zoals milieu, natuur, landschappelijke of cultuurhistorische waarden.

Lees meer:

In de Wabo wordt geen nadere definitie van het begrip “fysieke leefomgeving” gegeven. Een goede ruimtelijke ordening en bescherming van het milieu vallen er in ieder geval onder.

HANDHAVING

Het bevoegd gezag dat de omgevingsvergunning verleent, is ook verantwoordelijk voor de bestuursrechtelijke handhaving van deze vergunning. Tevens is het bevoegd gezag belast met de coördinatie van de verschillende toezichthouders.

Lees meer:

Niet alleen het bevoegd gezag houdt toezicht: ook andere betrokken bestuursorganen kunnen toezichthouders aanwijzen. Deze zullen hun bevindingen moeten rapporteren aan het vergunningverlenende orgaan dat de bevoegdheden tot handhaving heeft. In hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht worden regels / kwaliteitseisen gesteld aan de handhaving.

Een bestuursorgaan dat een verklaring van geen bedenkingen (vvgb) moet afgeven, kan tevens belast worden met de bestuurlijke handhaving van de voorschriften die bij de vvgb zijn aangegeven (artikel 5.2, vierde lid, van de Wabo). Als de vvgb alleen betrekking heeft op bijvoorbeeld de milieuactiviteit is ook de handhaving beperkt tot dit aspect.

INTEGREREN

Een toestemming (vergunning, ontheffing, etc.) gaat geheel op in de omgevingsvergunning en blijft ook niet langer in de afzonderlijke wet (Woningwet, Wet ruimtelijke ordening, Wet milieubeheer, etc.) bestaan. Het gaat om activiteiten die plaatsgebonden zijn en waar meestal sprake is van samenloop met een activiteit die genoemd wordt in artikel 2.1 of 2.2 van de Wabo (Wabo-activiteit). In alle gevallen wordt een omgevingsvergunning verleend.

Voorbeeld:

De bouwvergunning en het projectbesluit uit de Wet ruimtelijke ordening, de milieuvergunning (inclusief de indirecte lozingen) uit de Wet milieubeheer en de monumentenvergunning uit de Monumentenwet 1988 worden onder andere geïntegreerd in de omgevingsvergunning.

Lees meer:

Integreren is een methode van opgaan in de omgevingsvergunning. Integreren wordt geregeld in de artikelen 2.1 en 2.2 van de Wabo.

INVOERINGSWET

Hierin wordt de verhouding van de Wabo en de afzonderlijke wetten (Woningwet, Wet ruimtelijke ordening, Wet milieubeheer, etc.) geregeld. Ook overgangsbepalingen worden hierin opgenomen. Daarnaast worden wijzigingen van de Wabo opgenomen.

Lees meer:

Het aanhaken van toestemmingen wordt onder meer geregeld in de Invoeringswet.

INWERKINGTREDING

De Wabo, de Invoeringswet, het Besluit omgevingsrecht en de Ministeriële regeling omgevingsrecht zullen per 1 oktober 2010 in werking treden.

INWERKINGTREDING OMGEVINGSVERGUNNING

In de reguliere voorbereidingsprocedure treedt de omgevingsvergunning in werking met ingang van de dag na de bekendmaking.

In de uitgebreide voorbereidingsprocedure treedt de omgevingsvergunning in werking met ingang van de eerste dag na afloop van de termijn voor het indienen van een beroepsschrift (6 weken).

Indien binnen de beroepstermijn een verzoek om voorlopige voorziening is gedaan, treedt de omgevingsvergunning niet in werking voordat op dat verzoek is beslist.

Lees meer:

De inwerkingtreding van de omgevingsvergunning wordt geregeld in artikel 6.1 van de Wabo. In de artikelen 6.1, tweede en vierde lid, 6.2 en 6.2a t/m 6.2c van de Wabo worden uitzonderingen op de hoofdregel opgesomd. Zo treedt een omgevingsvergunning voor aanleg- of sloopactiviteiten niet eerder in werking dan na afloop van de bezwaartermijn (6 weken).

LOKET

Er komt één loket voor informatie en voor het indienen van de aanvraag. Dat loket kan een gemeentelijk of een provinciaal loket zijn.

Lees meer:

De gemeente blijft in principe het loket waar de aanvrager zijn aanvraag in kan dienen. Wanneer de provincie het bevoegde gezag is, kan de aanvrager voor zijn aanvraag terecht bij het provinciale loket. De provincie zendt in dat geval een afschrift van de aanvraag aan de gemeente.

VROM levert een landelijk online loket voor omgevingsvergunningen (Omgevingsloket online).

MELDING

Meldingen kunnen ook onder de reikwijdte van de omgevingsvergunning vallen.

Voorbeeld:

De artikel 8.40 Wet milieubeheermelding in het kader van het Activiteitenbesluit milieubeheer, de melding in het kader van het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken (Gebruiksbesluit) en de artikel 8.19 Wet milieubeheermelding.

Lees meer:

De 8.40-melding in het kader van het Activiteitenbesluit gaat als een indieningsvereiste gelden (artikel 8.41a van de Wet milieubeheer). Als de vereiste melding niet gelijktijdig met de aanvraag om een omgevingsvergunning is gedaan, wordt de aanvraag om een omgevingsvergunning buiten behandeling gelaten. De verplichting tot gelijktijdig melden geldt pas op moment dat er een omgevingsvergunning aan de orde is. Na de melding wordt een aparte procedure gevolgd. De verplichting tot gelijktijdig melden wordt geregeld in de Wet milieubeheer.

De gebruiksmelding kan gelijktijdig met een aanvraag om een omgevingsvergunning worden gedaan. Het is geen indieningsvereiste. Na de melding wordt een aparte procedure gevolgd. De mogelijkheid tot gelijktijdig melden wordt geregeld in het Besluit omgevingsrecht (Bor).

De melding ingevolge artikel 8.19 van de Wet milieubeheer wordt omgezet in een omgevingsvergunning, waarvoor de reguliere voorbereidingsprocedure gaat gelden. Indien B&W het bevoegde gezag zijn, moeten zij verplicht advies vragen aan GS, voor zover het (voorheen) provinciale niet-IPPC en niet-BRZO-inrichtingen betreft.

MINISTERIELE REGELING OMGEVINGSRECHT

In deze regeling staan de indieningsvereisten.

Lees meer:

De Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor) geeft aan welke gegevens bij de aanvraag om een omgevingsvergunning moeten worden verstrekt om tot een ontvankelijke aanvraag te komen. De verschillende toestemmingen die in de omgevingsvergunning zullen opgaan, hebben elk hun eigen regeling. In het Mor is een geïntegreerde regeling opgenomen waarin alle belangrijke indieningsvereisten bij elkaar zijn gebracht.

OMGEVINGSVERGUNNING

De omgevingsvergunning voegt de diverse toestemmingen die nodig zijn voor het realiseren van een fysiek project (bouwen, aanleggen, oprichten, gebruiken, slopen) samen tot één besluit.

Lees meer:

Toestemmingen kunnen zijn: vergunningen, ontheffingen, vrijstellingen en meldingen.

ONLOSMAKELIJKHEIDSEIS

Bij onlosmakelijk verbonden activiteiten gaat het om activiteiten die feitelijk niet zijn te scheiden. De omgevingsvergunning kan niet voor die activiteiten afzonderlijk worden verleend. Een activiteit is in juridisch opzicht gelijktijdig ook een andere activiteit.

Bijvoorbeeld:

De verbouw van een beschermd monument.

Daarbij is er zowel sprake van de activiteit 'bouwen' als van de activiteit 'het wijzigen van een beschermd monument'.

De bouw van een betonmortelcentrale. Daarbij is er zowel sprake van de activiteit 'bouwen' als van de activiteit 'oprichten van een inrichting'.

De bouw van een woning in strijd met het bestemmingsplan. Daarbij is er zowel sprake van de activiteit 'bouwen' als van de activiteit 'handelingen in strijd met het bestemmingsplan'.

De bouw van een woning in een beschermd natuurgebied. Daarbij is er zowel sprake van de activiteit 'bouwen' als van gebiedsbescherming.

Lees meer:

In artikel 2.7 van de Wabo wordt geregeld dat activiteiten die onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden, gelijktijdig moeten worden aangevraagd.

De onlosmakelijkheidseis beperkt de mogelijkheid van het werken met deelvergunningen (opknippen) en het gedeeltelijk verlenen / weigeren van de omgevingsvergunning, maar niet de mogelijkheid van het gefaseerd aanvragen van de omgevingsvergunning (flexibele fasering).

OPKNIPPEN

Voor een deel van het totale project kan een omgevingsvergunning worden aangevraagd. Een verleende vergunning voor een activiteit geeft toestemming voor het uitvoeren ervan. Een activiteit die onder verschillende verboden valt, moet wel fysiek te scheiden zijn. Lukt dit niet, dan is opknippen niet toegestaan.

Bijvoorbeeld:

Een projectontwikkelaar vraagt een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bedrijfsgebouw en een huurder vraagt daarna een omgevingsvergunning voor brandveilig gebruik. Pas later vraagt de huurder een omgevingsvergunning voor het aanbrengen van reclameborden.

Lees meer:

In de artikelen 2.1 en 2.2 van de Wabo wordt geregeld dat de omgevingsvergunning voor een deel van het totale project kan worden aangevraagd.

Voor iedere activiteit afzonderlijk kan een vergunning worden aangevraagd, tenzij het gaat om een activiteit die onder verschillende verboden valt, maar fysiek niet te scheiden is. Bijvoorbeeld het bouwen van een bouwwerk dat tegelijk het oprichten van een inrichting is of het verrichten van bouwactiviteiten aan een rijksmonument.

Een vergunning voor een deelproject geeft toestemming dat deelproject ook daadwerkelijk uit te voeren. Zo kan bijvoorbeeld met het bouwrijp maken van de grond alvast worden begonnen of met het slopen van oude gebouwen.

De keuze voor het opknippen van de aanvraag ligt bij de aanvrager. In dat geval heeft de aanvrager niet de voordelen die het aanvragen in één keer biedt: één aanvraag, één procedure, één bevoegd gezag en nog geen zekerheid over wat uiteindelijk op die locatie mag. Als een deelproject wordt aangevraagd, is het gewenst dat de aanvrager ook het einddoel van het totale project aangeeft. Dit is niet verplicht.

OVERGANGSRECHT

In het overgangsrecht worden enkele zaken die een goede overgang naar de Wabo moeten waarborgen geregeld.

Lees meer:

In de Invoeringswet en het Besluit omgevingsrecht worden de volgende overgangsbepalingen opgenomen:

1. bestaande vergunningen, ontheffingen en artikel 8.19 Wm-meldingen worden gelijkgesteld aan een omgevingsvergunning;
2. tot het moment van onherroepelijkheid van de beschikking worden lopende vergunningen handhavingprocedures volgens het oude recht afgehandeld;
3. onherroepelijk geworden beschikkingen worden gelijkgesteld aan een omgevingsvergunning;
4. bestaande tijdelijke milieuvergunningen worden van rechtswege omgezet naar een omgevingsvergunning voor onbepaalde duur;
5. in aanbouw zijnde (voorheen) bouwvergunningvrije bouwwerken worden zonder de vereiste omgevingsvergunning afgebouwd.

PROCEDURE

De aanvraag om een omgevingsvergunning doorloopt één vergunningsprocedure.

Dat kan een reguliere of een uitgebreide voorbereidingsprocedure zijn. De reguliere procedure sluit aan bij Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). De uitgebreide procedure volgt Afdeling 3.4 van de Awb.

Lees meer:

Hoofdwetregel is dat de reguliere voorbereidingsprocedure wordt gevolgd. Het betreft de meest voorkomende en eenvoudigere projecten. Bij complexe projecten, waarbij sprake is van een verdergaande beoordelingsvrijheid en belangen van derden in het geding kunnen zijn, wordt de uitgebreide voorbereidingsprocedure gevolgd.

PROJECT

Het totaal aan samenhangende activiteiten waarvoor één omgevingsvergunning wordt aangevraagd.

RECHTSBESCHERMING

Tegen een omgevingsvergunning die met de reguliere procedure tot stand is gekomen, kan na het volgen van de bezwaarschriftenprocedure beroep bij de rechtbank en hoger beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS) worden ingesteld. Tegen een omgevingsvergunning die is voorbereid met de uitgebreide procedure kan rechtstreeks beroep bij de rechtbank en hoger beroep bij de ABRS worden ingesteld.

Lees meer:

Hoofdwetregel is dat voortaan voor alle vergunningen beroep in twee instanties openstaat. De behandeling van het beroep in eerste instantie, voor zover het gaat om de uitgebreide procedure, zal geconcentreerd worden bij een aantal rechtbanken.

REGULIERE VOORBEREIDINGSPROCEDURE

De besluitvorming dient binnen 8 weken plaats te vinden, met een mogelijkheid tot verlenging van 6 weken. In deze procedure geldt een fatale termijn. Als de omgevingsvergunning niet tijdig verleend is, wordt deze van rechtswege (automatisch) verleend.

Voorbeeld:

Bij bouwaspecten en de artikel 8.19 Wm-melding wordt bijvoorbeeld de reguliere procedure gevolgd. Ook voor gemeentelijke en provinciale toestemmingen krachtens verordening geldt de reguliere procedure.

Lees meer:

De hoofdregel is dat de reguliere procedure wordt gevolgd. Onder UITGEBREIDE VOORBEREIDINGSPROCEDURE worden de uitzonderingen hierop geformuleerd.

REIKWIJDTE

De omgevingsvergunning heeft betrekking op projecten – die kunnen bestaan uit een of meer activiteiten – die plaatsgebonden zijn en op een of andere manier van invloed zijn op de fysieke leefomgeving.

Lees meer:

De omgevingsvergunning heeft geen betrekking op activiteiten die niet plaatsgebonden zijn, bijvoorbeeld het vervoer van explosieven of gevaarlijke stoffen, het overbrengen of inzamelen van afvalstoffen. Deze activiteiten zijn wel van invloed op de fysieke leefomgeving. Onder REIKWIJDTE OVERZICHT worden de toestemmingen die meegaan met de omgevingsvergunning opgesomd.

REIKWIJDTE OVERZICHT

Onderstaande toestemmingen vallen onder de Wabo:

Aanlegvergunning

Aanlegvergunning, sloopvergunning of ontheffing gebruiksverbod in voorbereidingsbesluit bij provinciale of rijksaanwijzing

Besluit dat beheersverordening buiten toepassing blijft

Binnenplanse ontheffing bestemmingsplan of beheersverordening of exploitatieplan

Bouwvergunning

Gebruiksvergunning

Kapvergunning

8.40-Melding Activiteitenbesluit

Melding Gebruiksbesluit

8.19-Melding veranderen inrichting of werking

Mijnbouwmilieuvergunning

Milieuvergunning

Monumentenvergunning

Ontheffing Flora- en faunawet

Ontheffing bestemmingsplan of beheersverordening in bij amvb aangegeven gevallen (kruidelijst)

Ontheffing Bouwbesluit 2003

Ontheffing gebruik gesloten stortplaatsen

Ontheffing gebruiksverbod in voorbereidingsbesluit

Ontheffing gedragingen in milieubeschermingsgebieden voor grondwater

Ontheffing provinciale verordening of amvb (Wro)

Ontheffing regels provinciale milieuverordening

Ontheffing voorschrift Bouwverordening

Opslagvergunning roerende zaken
Projectbesluit
Reclamevergunning
Sloopvergunning
Tijdelijke ontheffing bestemmingsplan of beheersverordening
Toestemmingen uit Gemeentelijke, Provinciale en Waterschapsverordeningen, die via artikel 2.2, tweede lid, van de Wabo zijn aangewezen
Uitwegvergunning (inclusief uitrit- en inritvergunning)
Vergunning handelingen in beschermd natuurgebied
Vergunning handelingen met gevolgen voor habitats en soorten
Vergunning indirecte lozingen

Lees meer:

In het Overzicht reikwijdte omgevingsvergunning is aangegeven welke toestemmingen zullen integreren of aanhaken. Ook is aangegeven welke toestemmingen voorlopig niet meegaan in de omgevingsvergunning en welke niet vergeten moeten worden.

Dit uitgebreide overzicht is te vinden op www.fryslan.nl (onder Onderwerpen, milieu, Wabo, wet- en regelgeving) en op de VROM-site (www.omgevingsvergunning.vrom.nl, onder Documenten).

REVISIEVERGUNNING

Het verlenen van een revisievergunning (nieuwe vergunning voor de gehele inrichting bij wijzingen) blijft na de komst van de Wabo mogelijk. De wetgever wenst de huidige praktijk m.b.t. de revisievergunning voort te zetten.

Lees meer:

Ingevolge artikel 2.6 van de Wabo is het verlenen van een revisievergunning mogelijk, “voor zover de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op het veranderen van een inrichting of mijnbouwwerk of van de werking daarvan”. De tekst van dit artikel komt grotendeels overeen met die van artikel 8.4 Wet milieubeheer.

De wetgever wil de huidige praktijk m.b.t. de revisievergunning voortzetten. Dit instrument is niet bedoeld voor eenmalige activiteiten (bouwen, slopen, kappen), maar voor projecten die langlopende activiteiten bevatten (exploiteren van een industriële inrichting of een horecabedrijf), die gedurende de looptijd allerlei wijzingen kunnen ondergaan.

UITGEBREIDE VOORBEREIDINGSPROCEDURE

Deze procedure kent een beslistermijn van 6 maanden met een mogelijkheid tot verlengen met 6 weken. Deze beslistermijn is geen fatale termijn.

Lees meer:

De uitgebreide procedure wordt in de volgende gevallen gevolgd:

1. tijdelijke ontheffing van een bestemmingsplan of beheersverordening;
2. gebruiksvergunning (Besluit brandveilig gebruik bouwwerken);
3. milieuvergunning;
4. vergunning voor beschermde rijksmonumenten;
5. mijnbouwmilieuvergunning;
6. ontheffing van een provinciale milieuverordening;
7. in geval er een verklaring van geen bedenkingen (vvgb) nodig is:
 - a. buitenplanse afwijking van een bestemmingsplan (projectbesluit) of een beheersverordening (projectafwijkingsbesluit);
 - b. ontheffing van een provinciale verordening of een amvb (Wro);
 - c. toestemmingen op grond van de Natuurbeschermingswet en de Flora- en Faunawet;
 - d. ondergrondse opslag van (gevaarlijke) (afval)stoffen in mijnbouwrichtingen;

- e. mijnbouwactiviteiten in inrichtingen die in hoofdzaak geen mijnbouwwerken zijn;
- f. vergunningen voor een (voorheen) provinciale niet-IPPC en niet-BRZO-inrichting in de overgangperiode 1-10-2010 tot een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

In alle andere gevallen wordt altijd de reguliere procedure gevolgd.

In geval een aanvraag activiteiten betreft waarvoor zowel de reguliere als de uitgebreide procedure moet worden gevolgd, wordt voor de gehele aanvraag de uitgebreide procedure gevolgd. Bijvoorbeeld het verbouwen van een monument of het bouwen van een woning waarvoor een projectbesluit nodig is.

VERGUNNING VAN RECHTSWEGE

In de reguliere voorbereidingsprocedure leidt overschrijding van de beslistermijn tot een omgevingsvergunning van rechtswege. De omgevingsvergunning wordt in dat geval conform de aanvraag verleend. Indien tegen de verlening geen bezwaar wordt gemaakt, kan de aanvrager na het verstrijken van de bezwarentermijn het project uitvoeren.

Lees meer:

De vergunning van rechtswege wordt geregeld in artikel 3.9 van de Wabo juncto paragraaf 4.1.3.3 van de Awb (nieuw).

Het bevoegd gezag moet een vergunning van rechtswege bekendmaken en openbaar kennisgeven. Verder wordt de inwerkingtreding van een van rechtswege verleende vergunning opgeschort totdat de bezwarentermijn is verstreken of, indien bezwaar is gemaakt, op het bezwaar is beslist. De vergunninghouder kan in het kader van een voorlopige voorziening verzoeken om opheffing van de opschorting.

Het bevoegd gezag kan de van rechtswege verleende vergunning ambtshalve wijzigen of intrekken ingeval er toch ingrijpende maatschappelijke gevolgen (kunnen) optreden.

VERKLARING VAN GEEN BEDENKINGEN

De betrokkenheid van bestuursorganen die bevoegd zijn voor de toestemming die meegaat met de Wabo, wordt in een bepaald aantal gevallen geregeld door middel van een verklaring van geen bedenkingen (vvgb). Het bevoegde gezag kan niet afwijken van een vvgb en moet de daarbij aangegeven voorschriften aan de omgevingsvergunning verbinden.

Voorbeeld:

GS beslissen op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk en het oprichten van een provinciale IPPC-inrichting in afwijking van het bestemmingsplan. De gemeenteraad (overlaten aan B&W mogelijk) geeft een verklaring van geen bedenkingen af voor het besluit tot afwijking van het bestemmingsplan (tenzij sprake is van een provinciaal project).

B&W beslissen op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk (woning) in een beschermd natuurgebied. GS geven een verklaring van geen bedenkingen af voor de handeling in het beschermd natuurgebied.

B&W beslissen op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor bouwen van een bouwwerk en het oprichten van een (voorheen) provinciale niet-IPPC-inrichting. GS geven een verklaring van geen bedenkingen af voor het milieudeel van de omgevingsvergunning (oprichten van een inrichting) tijdens de overgangperiode.

Lees meer:

De verklaring van geen bedenkingen (vvgb) doet zich in de volgende gevallen voor:

1. buitenplanse afwijking van een bestemmingsplan (projectbesluit) of een beheersverordening (projectafwijkingsbesluit);
2. ontheffing van een provinciale verordening of een amvb (Wro);

3. toestemmingen op grond van de Natuurbeschermingswet en de Flora- en Faunawet;
4. ondergrondse opslag van (gevaarlijke) (afval)stoffen in mijnbouwinstallaties;
5. mijnbouwactiviteiten in installaties die in hoofdzaak geen mijnbouwwerken zijn;
6. vergunningen voor een (voorheen) provinciale niet-IPPC en niet-BRZO-installatie in de overgangperiode 1-10-2010 tot een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

De vvgb is geregeld in artikel 2.27 van de Wabo en in het Besluit omgevingsrecht (Bor). Tegen de vvgb kan geen bezwaar of beroep worden ingesteld. Dit kan alleen tegen de omgevingsvergunning zelf. De vvgb komt alleen voor in de uitgebreide voorbereidingsprocedure.

In artikel 5.2, vierde lid, van de Wabo is geregeld, dat een bestuursorgaan dat een vvgb moet afgeven, bij wet of amvb tevens belast kan worden met de bestuurlijke handhaving van de voorschriften die bij de vvgb zijn aangegeven. Deze zelfstandige handhavingsbevoegdheid is voor GS geregeld in artikel 6.7 van het Bor en voor de Minister van EZ in artikel 6.9 van het Bor.

VERORDENINGEN

Ook vergunningen en ontheffingen op basis van verordeningen zijn in de Wabo opgenomen, voor zover deze van toepassing zijn op plaatsgebonden activiteiten met invloed op de fysieke omgeving.

Voorbeeld:

Het gaat bijvoorbeeld om vergunningen op basis van de Algemene Plaatselijke Verordening (kapvergunning / reclamevergunning) of ontheffingen op basis van de provinciale milieuverordening (ontheffing binnen grondwaterbeschermingsgebieden / ontheffing voor het gebruik van gesloten stortplaatsen).

Lees meer:

Gemeenten, provincies en waterschappen kunnen ook zelf bepalen of zij bepaalde toestemmingen in lokale verordeningen op willen laten gaan in de omgevingsvergunning (bijvoorbeeld de vergunning voor het hebben van een bouwkeet of een steiger op de openbare weg). Deze bevoegdheid is geregeld in artikel 2.2, tweede lid, van de Wabo.

VERVOLGACTIVITEITEN

Het eenmaal voor een project aangewezen bevoegd gezag blijft dat ook voor alle vervolgactiviteiten. Op deze regel zijn uitzonderingen: ingeval een hoger bestuursorgaan bevoegd gezag is voor een vervolgactiviteit gaat de bevoegdheid voor het hele project over naar dat bestuursorgaan. Een andere uitzondering op de hoofdregel zijn gevallen waarin de omgevingsvergunning niet meer geldig is.

Voorbeeld:

GS zijn vijf jaar na het verlenen van een omgevingsvergunning aan een grote provinciale IPPC-installatie bevoegd een omgevingsvergunning te verlenen voor het kappen van een boom. Dat er geen samenloop met een milieuactiviteit is, doet er niet toe.

GS zijn bevoegd een omgevingsvergunning te verlenen voor het bouwen van een raffinaderij op het terrein van een LPG-tankstation, waarvoor B&W eerder een omgevingsvergunning hebben verleend.

Lees meer:

Deze bevoegdheid is geregeld in artikel 2.4, vijfde lid, van de Wabo.

VOORSCHRIFTEN

Aan de omgevingsvergunning moeten de voorschriften worden verbonden die nodig zijn. Hieronder worden ook beperkingen begrepen.

Om tegenstrijdige voorschriften te voorkomen moet het bevoegde gezag de verschillende voorschriften op elkaar afstemmen.

Voorbeeld:

Aan omgevingsvergunningen voor het bouwen van een bouwwerk zullen (meestal) geen voorschriften worden verbonden. (De voorschriften zijn al in het Bouwbesluit 2003 opgenomen.)

Lees meer:

In hoofdstuk 5 van het Besluit omgevingsrecht (Bor) zijn regels gesteld over de voorschriften. De afstemmingsverplichting (artikel 2.22, lid 2, van de Wabo) geldt ook voor vvgb-organen.

Maatwerkvoorschriften in het kader van het Activiteitenbesluit moeten ook worden afgestemd op de voorschriften in de omgevingsvergunning (artikel 8.42, lid 6 (nieuw), van de Wet milieubeheer).

WATERWET

In deze wet worden (bijna) alle handelingen betreffende het watersysteem in één vergunningstelsel ondergebracht. Voor directe lozingen op het oppervlaktewater en grondwateronttrekkingen is een watervergunning nodig. Voor indirecte lozingen is geen watervergunning vereist. De Waterwet is op 22 december 2009 in werking getreden.

Lees meer:

Een aanvraag om een omgevingsvergunning en een watervergunning kan bij hetzelfde (digitale) loket worden ingediend. Daarnaast geldt voor de watervergunning met lozing stoffen (directe lozing) en de omgevingsvergunning met milieuaspecten een coördinatieregeling. De coördinatieregeling betreft IPPC-inrichtingen.

Vanaf 22 december 2009 is de indirecte lozing onderdeel van de milieuvergunning (Invoeringswet Water). Na inwerkingtreding van de Wabo valt de indirecte lozing onder het milieudeel van de omgevingsvergunning.

In de overgangperiode zijn de indirecte lozingen bij (voorheen) provinciale niet-IPPC en niet-BRZO-inrichtingen onderdeel van de deelbevoegdheid van de provincie.

WEIGERING

Wanneer slechts een klein deelaspect niet voldoet, hoeft niet de hele vergunning te worden geweigerd. In de wet is de mogelijkheid gecreëerd om de omgevingsvergunning in plaats van deze volledig te weigeren op verzoek van de aanvrager gedeeltelijk te verlenen. De aanvrager geeft dit bij voorkeur aan op het aanvraagformulier.

Voorbeeld:

Een aanvraag heeft betrekking op het bouwen van een woning en het maken van een uitrit. Indien vanwege verkeersveiligheidsredenen het maken van een uitrit niet kan worden toegestaan, wordt de omgevingsvergunning op verzoek van de aanvrager slechts verleend voor het bouwen.

Lees meer:

De gedeeltelijke verlening / weigering van de omgevingsvergunning wordt geregeld in artikel 2.21 van de Wabo.

Het dient dan wel te gaan om activiteiten die niet onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden. Bijvoorbeeld het slopen van een bestaand bouwwerk, het bouwen van een nieuw bouwwerk, het maken van een nieuwe inrit en het kappen van een boom.